

ENERGISE Workshop - 2019.11.26

Hogyan tudnánk az "emberi oldalt" a mindennapi gyakorlatba integrálni?

3. kiscsoport: Háztartások és közösségek

Hogyan tudjuk az "emberi oldalt" a **háztartásokkal, közösségekkel** való munkába integrálni? Milyen módszerek és jó példák léteznek?

Moderátor: Vadovics Edina, GreenDependent Intézet

Csoport beszámoló: Lohász Cili – Jóügy Kft.

Jegyzetelő: Szöllőssy Anita, GreenDependent Intézet

Részvevők által képviselt szervezetek

Erdei Iskola Egyesület

Budapesti Corvinus Egyetem

Gödi önkormányzat

xForest

Szelíd Energia Alapítvány

Összefoglaló

A kiscsoportos beszélgetés fő témája az „emberi oldal” integrálásával kapcsolatos kérdések megvitatása volt, a háztartásokkal és közösségekkel folytatott munka során. A csoportban részt vett az Erdei Iskola Egyesület, a Budapesti Corvinus Egyetem, az xForest, a Szelíd Energia Alapítvány, illetve Göd település önkormányzatának egy-egy képviselője. A csoportot a GreenDependent Intézet szakmai vezetője, Vadovics Edina moderálta, szakértőként pedig csatlakozott még Lohász Cecília és Király Zsuzsanna, a Jóügy Kft.-től.

A csoportban elsődlegesen olyan **fenntartható energiahasználat felé tartó jópéldák összegyűjtése volt a cél**, amik jól működtek, sikeres módszertannal dolgoztak és szélesebb körben, hatékonyan bevonták az „emberi oldalt” a projekt során. Az egyik résztvevő szakértő kiemelte, erre azért van feltétlenül szükség, mivel a különböző szereplők, szektorok közül a lakosság igen nagy szeletéért felel az energiahasználatnak.

Az első megemlített kezdeményezés a most kezdődő **ENES-CE Interreg program** volt, aminek célja, hogy az olyan települések, amik már rendelkeznek valamilyen energia-stratégiával (például SECAP-al), „társadalmassítsák” azt, vagyis az önkormányzatok által tett különböző vállalásokba kerüljön bevonásra a lakosság is, illetve fontos része lesz a projektnek, hogy bizonyos döntéshozatali köröket is delegáljanak a lakosságnak.

Egy másik érdekes felmerülő jó példa volt a **XIII. kerületben épített passzív ház** volt, ahol a technológiai oldal mellett a lakosság oktatása is - vagyis hogy hogyan kell „zölden élni”, jól használni, menedzselni a házat - szerepet kapott a programban. Természetesen nem csak Budapesten találtunk jó példákat.

Felmerült a **LÉPJ! (Légy Pécs Jövője)** program, ahol a gyerekeken keresztül igyekeztek elérni a szülőket, és az iskolában kialakított közösségi kertben és üvegházban tanították a hátrányos helyzetű családokat arra, hogy hogyan is tudnak kevés pénzből, vegyszermentesen zöldséget termelni. Egy másik, szintén pécsi, **Miénk itt a tér!** nevet viselő projektben fiatal tervezők segítségével tervezett kisberuházásokat igyekeztek szakmunkás fiatalok bevonásával megvalósítani. Göd településen pedig – a fiatalokat és felnőtteket egyaránt célozva – a mobilitási hét keretében **matricagyűjtési versenyt** szerveztek, ahol a tudatos viselkedésért (tudatos közlekedés kerékpárral, rollerrel; helyben vásárlás; részvétel a sportprogramokon) járó pontokkal kerékpárt lehetett nyerni.

Érdekes felmerülő példa volt még a régi **Energiaháló** projekt, aminek keretében kedvezményes részletfizetési lehetőséget biztosítottak a nagy hátralékkal rendelkezők számára, összekapcsolva azt egy takarékoskodási programmal. A projekt különlegessége volt, hogy a szolgáltató kezdeményezte. Hasonló célcsoportot érintett a **Számla fogyókúra**, ahol kilakoltatás előtt álló családokat segítettek energiamegtakarítási tippel.

A jól működő közösségi együttműködést szemléltető példaként felmerült még a **ShareWaste**, aminek keretében egy erre kialakított honlapon keresztül lehetősége nyílik a regisztráltaknak, hogy komposztálójukat mások számára is elérhetővé tegyék. Illetve, felmerült még a Cyclonomia és Cargonomia műhelyben elérhető lehetőség, ahol **kerékpár-hajtásos energiatermeléssel** kísérletezhetnek a vállalkozó kedvűek.

A beszélgetés során a résztvevők számos fontos következtetést fogalmaztak meg. Tanulság, hogy **a közösség elérése időigényes** program, és ott tud igazán jól és magától működni, ahol már kellően rég - akár 20 éve - elkezdtek a lakossági bevonást. Nagyon fontos kérdés, hogy *hogyan szólítjuk meg az embereket* – nem mindegy, hogy egy-egy projektet lehetőségként, vagy

kötelességként prezentálunk. Illetve az sem utolsó szempont, hogy *az érintetteknek, a helyieknek magukénak kell érezniük a projektet* – ez sokat segít a megvalósíthatóságban.

Az ilyen kérdések miatt fontos lehet, hogy *viselkedési közgazdaságtannal foglalkozó szakembereket vonjunk be* a különböző projektekbe, azért is, mivel ezekben az esetekben valódi, gyakorlati cselekvésre van szükség, nem csak „kattintásra, like-olásra”. Ehhez hasonlóan megfogalmazódott, hogy a *„felsőbb szintek” támogatása is elengedhetetlen* a viselkedésváltozás elérésben (például a reklámok üzenetei nagyon fontosak).

A beszélgetés végére pedig két kiemelten fontos gondolat fogalmazódott meg. Egyrészt, hogy **a folyamatos utógondoskodás, a fenntartás** mindig kulcskérdés a projektekben – és jellemzően erre nem fordítanak elég energiát, miközben elsődleges fontosságú lenne (hiszen itt látszik, hogy egy-egy projekt hogy működik a gyakorlatban). Másrészt pedig, hogy nem létezik **„egy recept”**, habár a döntéshozók gyakran erre várnak, nincs ilyen, mindenkinél más módszer válik be, mindenkinél mással lehet megtakarítani!

fotó: GreenDependent Intézet

fotó: GreenDependent Intézet

